

# ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ ПІДРУЧНИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ 5 КЛАСУ ЗЗСО З НАВЧАННЯМ РУМУНСЬКОЮ МОВОЮ

*О. М. Петрук, канд. пед. наук*

Глобалізація сучасного світу, швидкоплинність соціально-економічних процесів та полікультурна реальність ставлять нові вимоги до освіти, спонукають до впровадження підходів до навчання, що забезпечують досягнення освітнього рівня, адекватного суспільним запитам і потребам здобувачів освіти.

У галузі навчання української мови як державної нова парадигма мовної освіти, що впроваджується на сучасному етапі і полягає передусім в компетентісно зорієнтованому і комунікативно спрямованому навчанні, потребує оновлення змісту та його реалізації у сучасних підручниках української мови як другої.

У процесі дослідження теми «Дидактико-методичне забезпечення навчання української мови й літературного читання у 5 класі шкіл із національними мовами викладання» нами було розроблено підручник української мови для 5 класу ЗЗСО з навчанням румунською мовою.

Змістове наповнення підручника підпорядковане основній меті навчання української мови як другої (неспорідненої) – сформувати комунікативну компетентність учнів-румунів, що передбачає розвиток умінь з усіх видів мовленнєвої діяльності, оволодіння основами комунікативної поведінки, набуття нового досвіду мовленнєвої взаємодії у різноманітних ситуаціях, а також формування соціокультурної компетентності учнів, долучення до української культури, виховання громадянина України, який володіє державною мовою, використовує її у всіх сферах суспільного життя.

У підручнику отримали свій розвиток і практичне втілення ідеї комунікативного підходу до навчання мови, окреслені та напрацьовані в дослідженнях зарубіжних та вітчизняних науковців. Зокрема, дотримання зазначеного підходу простежується в доборі текстового матеріалу, системі вправ, завдань, запитань. Акцент змісту підручника зміщується з традиційного накопичення нормативно визначених знань, умінь і навичок на формування й розвиток в учнів здатності до мовленнєвої взаємодії, а також застосовування набутого досвіду успішних дій у навчальних та життєвих ситуаціях.

Цінним є матеріал, що демонструє практичну значущість оволодіння аудіативними вміннями, різними видами читання, завдання, що звернені до попереднього мовленнєвого досвіду учнів, спонукають до аналізу себе як

слухача, читача, мовця. Заслужують на увагу завдання, які знайомлять п'ятикласників з окремими комунікативними стратегіями, що можуть використовуватися для досягнення порозуміння між комунікантами.

У підручнику наявні завдання, які спонукають учнів до критичного мислення й висловлення власної думки, аргументації власної позиції, вираження рефлексивно-оцінювальних суджень на основі особистого навчального й життєвого досвіду. Такі завдання орієнтують учнів на застосування різних прийомів, форм і способів мовленнєвої взаємодії, формують у них навички співпраці, виховують взаєморозуміння і толерантне ставлення одне до одного.

Розгляд навчання української мови як державної у міжкультурному контексті зумовив включення у зміст підручника навчального матеріалу (текстів, завдань), який спонукає учнів до проведення паралелей між культурами українського і румунського народів, розкриває спільні цінності та формує на основі інформації про культуру й історію обох народів громадянську позицію.

Успішність опанування української мови учнями-румунами перебуває у прямій залежності від активної зацікавленості предметом, бажання знати його. Результати експериментального навчання засвідчили, що змістове наповнення та ілюстративне оформлення підручника української мови для 5 класу ЗЗСО з навчанням румунською мовою цілком забезпечують мотивацію учнів до вивчення предмета.